

berní správa Protektorátu, jest od 1. října 1940 zdaniti již jen u berní správy Protektorátu.«

Předběžná otázka, který finanční úřad jest příslušný, určuje se podle předpisů německé Reichsabgabenordnung, jak ve zmíněném oběžníku ze 17. září 1940 jest stanoveno. —

Předpokladem daňové povinnosti obrátů jest, aby dodávka nebo jiné plnění byly konány podnikatelem v tuzemsku.

K tomu jest uvést: Podle čl. 3 druhého nařízení o dani z obratu platí dodávka za vykonanou tam, kde jest předmět v době, kdy byla dána moc nakládati s ním. O tuzemskou dodávku jde tudíž tehdy, je-li dodávaný předmět v době dání moci nakládati s ním, v tuzemsku. Jde-li o některé jiné plnění, pokládá se za provedené v tuzemsku podle čl. 5 druhého nařízení o dani z obratu tehdy, když podnikatel jest činný v tuzemsku výhradně nebo převážně (na příklad při zprostředkovatelské činnosti jako obchodní jednatel, při zušlechťování ve mzdě na cizozemský účet), nebo jestliže podnikatel trpí nějaké jednání nebo stav v tuzemsku (na př. využití patentních práv) nebo opomene nějaké jednání v tuzemsku (na př. provozování živnostenského podniku).

Zvláštní úprava pro místo dodávky platí u tak zvaných »zasílacích obchodů«. O zasílání jde, dá-li podnikatel zaslati předmět osobě třetí

prostřednictvím dopravce na př. železnice, pošty) nebo přepravce (na př. loďaře) nebo dále takovou dopravu obstarati speditérem (článek 4).

Zasílá-li se předmět dodávky odběrateli, platí v takovém případě dodávka za provedenou již odevzdáním předmětu speditérovi, dopravci nebo přepravci; totéž platí, jestliže předmět na příkaz odběratelův jest zaslán osobě třetí na př. při členěném obchodě. Ve všech těchto případech platí dodávka za provedenou, nikoliv podle všeobecného pravidla čl. 3 teprve tam, kde jest předmět v době, kdy byla dána moc nakládati s ním, nýbrž již v dřívějším okamžiku, totiž když byl odevzdán speditérovi atd.

Tato různá úprava může míti dalekosáhlé účinky. Odbírá-li na př. tuzemský podnikatel od cizozemského nějaký předmět, který mu cizozemský podnikatel dováží autem do jeho tuzemské provozovny, nabývá tuzemský podnikatel moci nad předmětem v tuzemské provozovně a dodávka jest tu tedy prováděna v tuzemsku a jest zdanitelná podle § 1, č. 1. Kdyby cizozemský podnikatel odevzdal předmět dodávky v cizině speditérovi, byla by dodávka provedena již tímto odevzdáním speditérovi a nešlo by tedy o tuzemskou dodávku, dodávka by nepodléhala dani z obratu podle § 1, č. 1 nař. o dani z obratu, nýbrž vyrovnávací dani.

Fr. Oswald.

Literatura.

Nová daň z obratu a nové daně spotřební.

1. Nejobsáhlejší a nejdůkladnější komentář vl. nař. čís. 314/40 u daně z obratu, které nabylo účinnosti 1. října 1940, sestavili úředníci ministerstva financí min. r. Dr. Novotný

a Dr. Bělík, Dr. Brusák, Dr. Horák, Novotný a Dr. Pfeifer, pod titulem »Nová úprava daně z obratu v Protektorátě Čechy a Morava od 1. října 1940«.

Kniha vyšla v příručním formátu, pevně sešita v měkkých deskách o rozsahu přes 300 stran, jest vy-

bavena srovnávacím přehledem ustanovení Protektorátního práva a práva říšsko-německého, jakož i abecedním rejstříkem, a pro praxi bude naprosto nepostradatelnou pomůckou tím, že autoři mohli vyložit jednotlivá ustanovení se zřetelem na to, jak jest aplikován takřka souhlasně znějící německý zákon o dani z obratu.

2. V Nových zákonech a nařízeních 9/II na str. 1436 a násl. jest nová úprava komentována stručněji fin. radou Dr. Bělíkem a odbor. radou Ant. Novotným, avšak způsobem, který pro praxi rovněž úplně vyhovuje.

3. Číslo 1 až 2/1940 časopisu »Finanční právník« lze označiti jako příručku provádějící po nové úpravě spotřebních daní. Obsahuje tyto články:

Doc. Dr. J. Siblík: Říšské clo a daň spotřební.

Dr. Ed. Brynda: Říšská finanční správa v oboru cel a daní spotřebních.

Dr. Vlad. Vodák: Říšský dávkový řád se zřetelem k clu a daním spotřebním.

Dr. J. Bělík: Nová ustanovení o dani z obratu.

R. Mach: Celní řízení podle říšského celního zákona.

Dr. Ing. O. Vích: Říšský celní sazebník.

F. Jiráček: Daň z tabáku.

Dr. Ing. R. Sigmund: Daň z cukru.

Dr. J. Rybář: Daň ze soli.

J. Handschuh: Daň z piva.

Dr. Vl. Stibral: Daň ze světelných zdrojů.

F. Tuš: Daň z hracích karet.

Dr. V. Helikar: Daň ze sladidel.

Dr. Ing. R. Sigmund: Daň z minerálních olejů.

J. Müttermüller: Daň z porážek.

Ad 1. a 2. Zde by bylo ještě upozorniti, že daň z obratu jest upravena jednak normami protektorátními (vl. nař. 314 a 315/1940), pokud jde o přímo vybíranou daň, předpisovanou protektorátními úřady a jednak jest upravena říšskoněmeckými předpisy (některá ustanovení říšskoněmeckého zákona o dani z obratu a řád o vyrovnávací dani z 23. března 1939 Ř. z. I, str. 615), pokud jde o tak zv. daň vyrovnávací (Ausgleichssteuer), kterou platí zdejší dovozci za dovoz zboží z ciziny na místo dosavadní daně z obratu při dovozu. Pužman.

Z právní praxe.

Žaloba proti neposlušnému zmocněnci — actio confessoria.

Žalobce najal si pozemek, postavil na něm svým nákladem budovy a provozoval na něm obchod uhlím, dřívím, stavebními hmotami a strojovými hnojivy a tím způsobem, že živnostenský list a provozování ohlásil na sebe zmocněncem žalobcův, žalovaný. Po několikaletém provozování začal si tento zmocněnec osobovati práva vlastníkova pro sebe, začal obchodovati na svůj účet, zabránil dokonce žalobci přístup do podniku tvrdě, že jest to podnik jeho, žalovaného.

Žalobce podal žalobu, v níž se domáhal tohoto výroku:

»I. Podnik záležející v obchodu stavebními hmotami, hospodářskými potřebami a plodinami, uhlím a obilím, označeným »Nádražní podniky J. Š. v R. se sídlem na nádraží v R. u Příbrami, náleží straně žalující a žalovaná strana byla pouhým zmocněncem strany žalující v tomto podniku.

II. Žalovaná strana jest povinna opustiti tento podnik záležející v obchodu stavebními hmotami, hospodářskými potřebami a plodinami, uhlím a obilím, označený Nádražní podniky J. Š. v R. se sídlem v R. na nádraží, zdržeti se dalšího hospodaření v tomto podniku na nádraží v R. patřících, zejména zděné kanceláře o dvou místnostech, poblíže této zděné garáže, obou před nádražní budovou, dřevěného obilního